

Luovuus ja teknologia

Turun normaalikoulun ja Liedon Vanhalinnan
museopedagoginen yhteistyö

Aurajoen aikaan –seminaari
1.12. 2006 Turku, Educarium
Pirkko Tiuraniemi, Turun normaalikoulu

Mitä luovuus on?

Luovuus on kykyä yhdistellä merkityksiä ja asioita ennen kokemattomilla tavoilla. Luovuus nousee yksilöiden henkisestä liikkuvuudesta ja ajattelun avaruudesta. Elin- ja toimintaympäristön monimuotoisuus ja joustavuus mahdollistavat sen toteutumisen. Halu toimia vapaasti ja ottaa riskejä siivittää usein luovuutta.

- *Yksitoista askelta luovaan Suomeen*” OPM:n julkaisuja 2006/43

Mitä innovatiivisuus on?

- kykyä ja uskallusta viedä luovat ideat uusiksi tuotteiksi, palveluiksi tai käytännöiksi yhteisöissä.
- Tärkeätä, että yhteisö arvostaa luovuutta ja organisaation toimintakulttuuri sekä resurssit saadaan tukemaan sitä.
- Edellyttää esteetöntä, muodolliset rajat ylittävää vuorovaikutusta organisaatioissa ja niiden kesken.

Vanhalinna

TNK:n näkökulmasta:

■ Museo

- kulttuuriperintökasvattaja
- luontoyhteyden kasvattaja
- kulttuuriseen monimuotoisuuteen kasvattaja
- taidekasvattaja

Hankerahoittajia ja yhteistyökumppaneita:

- Turun Yliopistosäätiö
- Suomen Kulttuurirahasto
- Varsinais-Suomen maakuntarahasto
- Museovirasto
- Opetushallitus
- Suomen Tammi ja Lähde -hankkeet
- Yleisradio
 - Opintoradio Aurora
- Liedon kunta
- Turun ammatti-instituutti

Opetusharjoittelijat museoyhteistyössä:

Tarkoitus kehittää opetusharjoittelijalle

- **ymmärrystä** kulttuuriperinnön arvosta.
- **halua** tutustuttaa lähiympäristön kohteisiin.
- **taitoa** laajentaa toimintaympäristöjä ulos koulusta.
- **vastuuta** siitä, että oppilaista tulee uteliaita, yhteistyökykyisiä, ulospäin suuntautuneita ihmisiä, joilla vahva kulttuuri-identiteetti.

Mitä on tehty?

- selvitetty Vanhalinnan historiaa
- kerätty tarinoita,
- tehty oikeaa ja virtuaalinen luontopolku,
- koottu museokäynteihin liittyviä ohjeita opettajille ja tehtäviä oppilaille
- järjestetty museossa valokuvanäyttely
- avattu nettigalleria
- tehty draamaopastus
- viikinki-larppi

Yli 100 Internet-sivua,
n. 30 tehtävistöä,
kuvia, ääniä, multimediaa.

Yhteistyöprojekteja

- NORSSI goes to VANHALINNA
- Norssi-Yle-Vanhalinna
- Nykyajan Lönnrotit
- Valokuvanäyttely "Honkavartio"
- Baltic 21 E -hanke
- Taloon töihin -draamaopastus

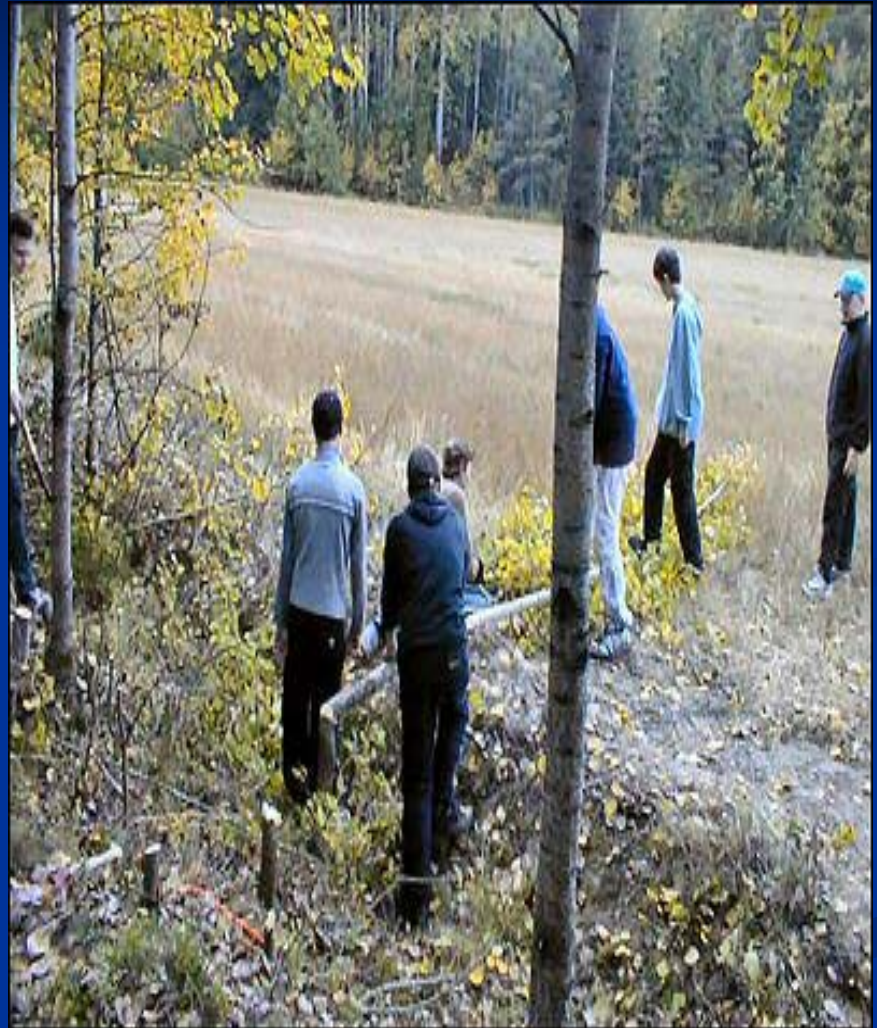

Opetusharjoittelijat Tartossa 2004

Baltic 21 E –hanke

■ Mm. luontopolun tekeminen

Oppilaiden lähiympäristön tuntemus kasvoi. He saivat mahdollisuuden tutustua alueen ainutlaatuiseen luontoon ja löysivät tapoja vaikuttaa sen säilyttämiseen oman toimintansa kautta.

Viikingit Liedon Vanhalinnassa

- Lukion historian valinnaisen kurssin ”Euroopan ulkopuoliset kulttuurit”osa Opetusharj. ”Larpin ideana oli kulttuurien kohtaaminen Me kirjoitimme - - pelihahmot ja ristiriitoja hahmojen välille. Näitä ristiriitoja pelaajat sitten vapaasti improvisoiden ratkaisivat.”

Taloon töihin

draamaopastus 9.-luokkalaisille

- Oppilaat pyrkivät opastavan emäntäpiian mukaan piioiksi ja rengeiksi Mauno ja Ester Wanhalinnan 1940-luvun maalaistaloon
- Kotitalouden, tekstiilityön, kielten ja historian, kemian ja fysiikan, opinto-ohjauksen opettajien ja ammatti-instituutin opetusharjoittelijan ideoima ja museo-opas Venla Heikkilän käsikirjoittama opastus. Käynnin jälk. koulussa erit. ohjelmaa.

■ Lähde-hanke 2004

Internetistä jatkotyö ”Sadonkorjuun juhla Vanhalinnassa”

- Mauno ja Ester Wanhalinna ovat järjestämässä syksyllä 1950 sadonkorjuun päättyessä talonväelle, kyläläisille ja tuttavilleen juhlaa kiitokseksi tehdystä työstä. He ovat pyytäneet tunnettua pitokokkia (siis meitä) hoitamaan kaikki juhlaan liittyvät käytännön järjestelyt. Juhlapäivä on määrätty lokakuun lauantaiksi ja juhlaväkeä on paikalla n. 70 henkilöä?
Tarkoituksena on tuottaa toteuttamiskelpoinen suunnitelma juhlaan. Miten toimitaan?
Suunnitteluvaiheessa voidaan tilanteita ”avata” pienimuotoisen draaman avulla (esim. ”sarjakuva” tai ”kuuma tuoli”).

UUSIN HANKE:

MEILLÄ JA MUISSAKIN MAISSA

- Eri kulttuurien lapset tuottavat video- ja audioaineistoa. He kommentoivat Elämänlanka-näyttelyssä näkemäänsä entisajan elämänvaihetta ja tapakulttuuria omaan nykykokemukseensa verraten.
- Eri puolilta maailmaa muutt. perheiden lapset laajentavat kokemusvertailun lähtömaittensa tapoihin ja vanhempiensa kokemusmaailman ja tiedon varassa myös lähtömaitten menneisyyden perinteisiin.
- Ikätoverien tuottamat videoleikkeet aktivoivat ”meillä ja muualla” sekä ”ennen ja nyt” – kokemusperspektiivit.

- Monikulttuurinen elämyspankki **monikielisenä**
- **Koululaisten perheenjäsenille** kävijälle/ryhmälle omakielisiä tallenteita
- Opiskelu museon verkkosivuilla.
- Tavoitteena on tuottaa myös **perinteinen työvihko**.

- Museokokemus auttaa nuorta sijoittamaan itsensä ja ikätoverinsa arvostavalla tavalla sekä paikallisesti että ajallisesti ihmisyyden maailmankartalle.

Hankkeen toimijat:

Vanhalinnan museon toiminnanjohtaja Tuula Leimu

Projektivastaava TNK:n luokanopettaja, KT Pirjo Mikkola

Pilottiluokka Turun normaalikoulun 6C-luokka

Sovellussuunnittelija Jari Sjölund

Koululaiset museossa

- Oppivat elämää ja työelämää varten
- Kohtaavat erilaisuuden, toimivat yhdessä
- Kohtaavat mielikuvituksen ja luovuuden
- Kohtaavat luonnon moninaisuuden
- Ottavat huomioon erilaisia persoonallisuuksia
- Ratkovat tieteellisiä ongelmia
- Jäsentävät teknologian avulla historiakäsitystään
- Saavat elämyksiä, joita vain sellainen kulttuurin tiivistymä kuin museo voi antaa
 - Ja apuna ovat Internet-sivustot kuvineen, äänineen, videoineen

Miten Vanhalinnan tehtävät vastaavat uusien opsien haasteeseen?

- Yhteisöllisyys (viikinkilarppaus)
 - Elämyksellisyys (Elämänlangan elämänvaihe-kirjoitus)
 - Ongelmakeskeisyys (tiedekokeet)
 - Dialogisuus (Taloon töihin –draama, Amanda Sofian tyttärentytär)
 - Luovuus (Äänen kulun harjoitus linnavuorella, äänen mittaaminen (jatkoteht. fysiikka))
 - Monikulttuurisuus (Meillä ja muissakin maissa -hanke)
 - Toiminnallisuus (luontopolut, vesi-kokeet, käpylehmä)
 - Teknologian hyväksikäyttö (multimediaalisuus, interaktiivisuus)
- (Toiminta-tapoja draamaopastus, roolileikki, tutkiva oppiminen, pysäkkityöskentely, internet-työskentely, oppijasta opettajaksi)

Internet-osoitteet:

- www.liedonvanhalinna.fi
 - www.tnk.utu.fi/proje
 - <http://web.mac.com/liedonvanhalinna/>
 - <http://virtuaalivihko.utu.fi/vl>
 - www.liedonvanhalinna.fi/
- opetusmateriaali

Elämänlanka-projekti, 2002

Liedon Vanhalinna

- Vanhalinnan museotoiminta koostuu Ester ja Mauno Vanhalinnan kokoamasta kotimuseosta sekä kansatieteellisistä ja arkeologisista näyttelyistä. Museonäyttelyiden kokoamisesta on vastannut Turun yliopiston kansatieteen, arkeologian ja museologian oppiaine
- Kotimuseo ja arkeologiset näyttelyt
- **Kansatieteen näyttelyt** esittelevät monipuolisesti talonpoikaiselämää. Muutokset havainnollistetaan vuosisatojen, vuodenkierron ja ihmisen eliniän sykleissä.
- Näyttely esittelee koko Suomen talonpoikaiskulttuuria ja tämän alueen vanhaa kulttuuria, jota ei esitellä esim. maakuntamuseossa.

Idän ja lännen maa
Elämänlanka

kuvat: Liisa Peltola, Jari Sjölund, Pirkko Tiuraniemi

***Vanhalinnan ja
Turun normaalikoulun
puolesta
kiitokset mielenkiinnosta***